

МОДЕРНІЗАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ СОЦІО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗМІН

Зміни, які відбуваються у системі вищої освіти в Україні, є результатом сучасних економічних викликів, євроінтеграції та геополітичних подій, а також технологічних інновацій. У зв'язку з цим, неякісні результати у сфері вищої освіти є наслідком складних і взаємопов'язаних факторів, як зовнішніх, так і внутрішніх.

Соціально-економічне підґрунтя студентів має вплив на таке недовиконання університетів і якість освіти загалом. На думку науковців Дж. Томаса і К. Стоктона соціально-економічний статус, культурне виховання та стать мають значний вплив на якість навчання студентів [7]. Так, бідність разом з етичністю, статтю студента є важливим показником академічної успішності. Доведено, що студенти, які живуть у районах з низьким рівнем криміналу і бідності, мають кращі результати з математики і читання, аніж ті, що живуть в бідніших районах [5]. Тому, погане сімейне виховання, відсутність етичного розмаїття, нестаток і злочинства значно впливають не лише на неблагополуччя району, а й навіть здатність громади утримувати соціальний контроль.

Однак, академічна успішність, на наш погляд, також не менше залежить від якостей та здібностей студентів, їх бажання та мотивації навчатися.

Окрім того, за результатами моніторингу вищої освіти в Україні, Грузії та інших країнах європейськими експертами, університети з низькими показниками якості освіти, перш за все, мають погане лідерство та менеджмент (метод управління «зверху-вниз», відсутність належного управління людськими ресурсами тощо), студенти орієнтовані на служіння економічним потребам держави, а не на отримання знань, умінь та навичок, необхідних для успішної професійної діяльності у глобалізованому світі.

Згідно проведеного опитування у межах нашого дисертаційного дослідження, іншою нагальною проблемою в процесі модернізації освіти є відсутність належного матеріально-технічного забезпечення вузів, а тому й можливості впроваджувати он-лайн навчання у більшості навчальних закладах України, незважаючи на зростаючу кількість викладачів, які використовують мультимедійні засоби та продукти у навчальній діяльності (лептопи, мультимедійні презентації, електронні книги, сайти тощо).

Всупереч усім викликам, наразі проводиться значна робота у реформуванні системи вищої освіти в Україні на всіх рівнях – локальному, регіональному та національному – з метою вдосконалення, оновлення й зрівняння вітчизняної системи освіти та європейських освітніх стандартів. Як приклад, сучасні реформи охоплюють:

- створення нових освітніх концепцій та концептів;
- упровадження сучасних форм і методів навчання;
- підписання двосторонніх та багатосторонніх договорів між українськими та європейськими університетами;
- участь викладачів та студентів у міжнародних проектах, конференціях, грантах та інших культурно-освітніх заходах тощо.

Отже, модернізація освіти сама по собі є довготривалим та багаторівневим процесом, який потребує виваженого менеджменту для того, щоб цей механізм (тобто система освіти) працював надійно, правильно та ефективно.

Література

1. Дементьев Г. Г. Процесс формирования личности под влиянием социальной среды в современных условиях : дисс. на соискание ученой степени канд. соц. наук : 22.00.04 / Геннадий Геннадиевич Дементьев. – Москва, 2000. – 191 с.
2. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в стратегіях освітнього простору / В.Г. Кремень. – К. : Пед. думка, 2009. – 520 с.

3. Amiena Bayat, Wynand Louw, Ravinder Rena. The Impact of Socio-economic Factors on the Performance of Selected High School Learners in the Western Cape Province, South Africa. – *Journal of Human Ecology*, 45(3). – New Delhi : Kamla-Raj, 2014. – pp. 183–196.

4. Harkreader S, Weathersby J. Staff Development and Student Achievement: Making the Connection in Georgia Schools. – Atlanta, GA: The Council for School Performance, 1998.

5. Lee M., Madyun N. The impact of the neighborhood disadvantage on the black – white achievement gap. – *Journal of Education for Students Placed at Risk*, 14(2): 148. – 2009. – 148–169 p.

6. New modes of learning and teaching in higher education. – October 2014. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2014 – 68 pp.

7. Thomas J., Stockton C. Socio-economic Status, Ethnic Gender and Retention: Impact on Student Achievement. – URL: <<http://www.usca.edu/essays/vol72003/stockton.pdf>> (Retrieved on November 11, 2011). – 2003.